

Katsaus uudistuviin ja tuleviin hankkeisiin ja kehitykseen

Hirsitaloteollisuuden vuosikokousseminaari 30.3.2023, Pyhä
Mikko Nousiainen, Suomen Asuntomessujen edustaja

ASUNTOMESSUT

Mitä voisi olla.

Teemat tänään

Asumisen ihanteet –nostoja

Lempäälä 2026 – ilmastoposiitivisuus

Oulu 2025

Osuuskunta Suomen asuntomessujen
kehitystoiminnan suuntaviivoja

Keskustelukysymyksiä yhteistyön
vahvistamiseksi HTT-SAM

Terveiset: Asuntomessut luo uskoa ja optimismia

Anna Tapio
Toimitusjohtaja
040 717 1051

Asuntomessut uudistumisen tiellä

- **Kuntakumppanuus:** uusi hankemalli saa kiitosta, lukuisia kiinnostuneita kuntia
- **Yleisö:** Haaveita & inspiraatiota monin keinoin
- **Kohteiden kumppanit:** entistäkin tiiviimpää yhteistyötä!

Timo Koskinen
operatiivinen johtaja
040 759 1910

Missio
Inspiroivin tapa oivalluttaa fiksuja
asumisen ratkaisuja

Mitä te erityisesti
haluaisitte
selvitettävän ?

Asumisen ihanteet 2022 -kyselytutkimuksen tulokset

Noren Suomen Asuntomessuille

11.5.2022

ASUNTOMESSUT

Mitä voisi olla.

Matti Hassinen
Arno Aranko

noren

© Noren Oy 2022

Pyysimme vastaajia arvioimaan pandemian ja sodan vaikutuksia omiin asumisen ihanteisiinsa

Pandemia on vaikuttanut työn ja kodin väliseen suhteeseen, luonnon merkitykseen sekä ihannealueen asukastiheyteen.

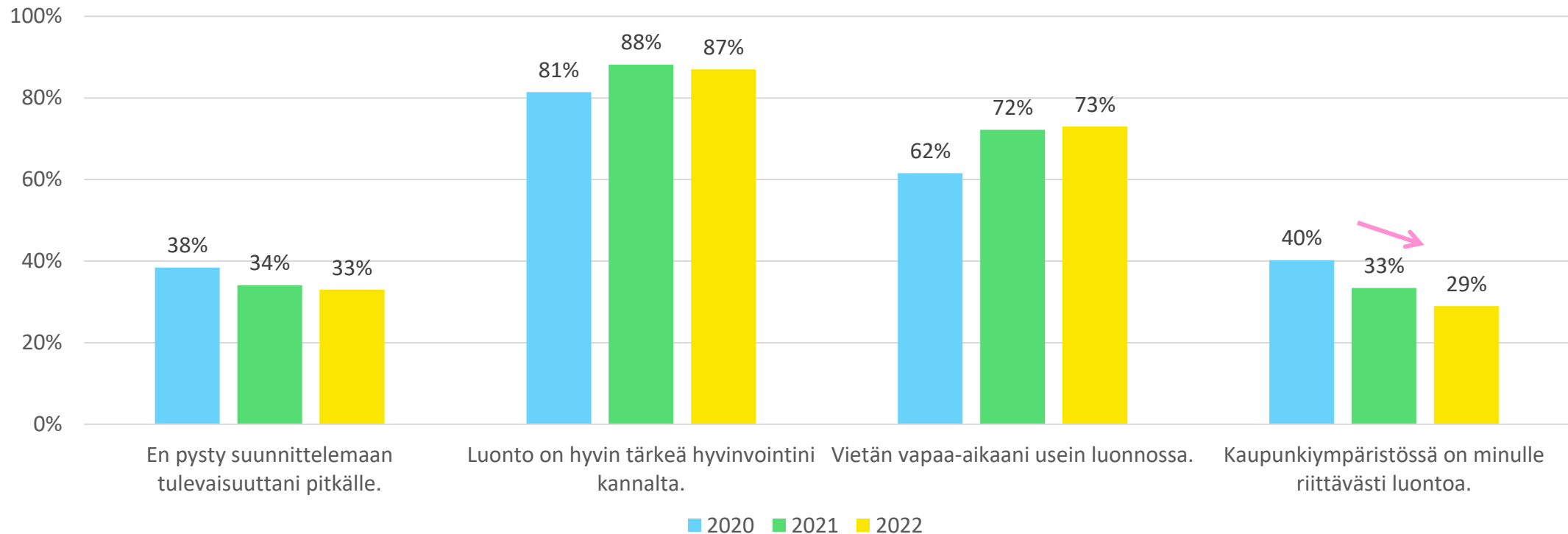
Sodan vaikutukset näkyvät ihmisten kokemuksissa vielä epävarmuutena, jota halutaan hallita panostuksilla kodin energiaomavaraisuuteen ja turvallisuuteen.

Asuinalue - Luonnon merkitys on pysynyt vahvana, kaupunkiympäristön luonto riittää yhä harvemmalle

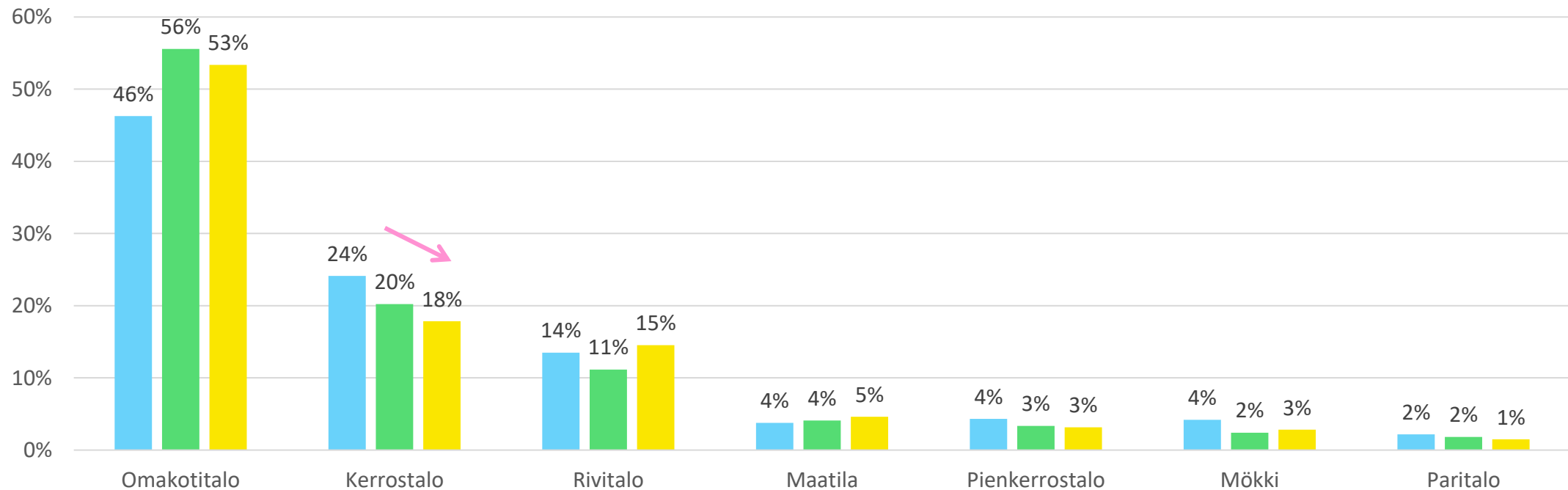
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

– Jokseenkin / Täysin samaa mieltä

Kerrostalon suosio on laskenut entisestään, rivitalon ihanne taas tasaantunut

Pääasiallisen ihanneasuntoni asumismuoto olisi

■ 2020 ■ 2021 ■ 2022

ASUNTOMESSUT

2020 - Kaikki: n=1387
2021 - Kaikki: n=1202
2022 - Kaikki: n=1211

Lempäälä 2026

PALVELUT

- Saikan alue sijaitsee seudullisesti merkittävän kaupallisen keskuksen vieressä.
- Ideapark alueen suurin ja tunnetuin toimija
 - Kävelyetäisyys noin 900 m.
- Ideaparkin alle valmistuu 2023 uimahalli-kylpylä, hiihtoputki ja Ideaparkin päälle on asemakaavoitettu hotelli.
- Saikan alueelle rakennetaan uusi koulu ja päiväkotit
 - Suunnittelun lähtökohtana monikäyttöiset tilat kuntalaisille.

Omakotitalot

Omakotitalot

Kaupunkipientalot

Koulu ja päiväkoti

Omakotitalot

Pientalot

Kerrostalo

ALUEEN RAKENNE

LEMPÄÄLÄN ULJAS TAVOITE

Hinku hiilineutraali kunta 2030

👣-🌳=hiilineut

ILMASTOPOSITIIVISIN ASUNTO- MESSUALUE

- Lempäälä kuuluu HINKU-kuntaverkostoon ja rakentamisessa toteutetaan ilmastoposiitivista, kestävää ja hiilineutraalia suunnittelua.
- Hybridirakentaminen - puun käyttöä rakentamisessa ohjataan mm. asemakaavamääräyksillä. Saikan voimassa olevassa asemakaavassa määrätään käyttämään pääosin puuta rakennusmateriaalina ja ulkoverhoiluna pelkästään puuta.
- Lempäälä on valtakunnallinen edelläkävijä modernien energiaratkaisujen kehittämisessä ja Saikan alueen ympäristössä on toteutettu Lemene-hankkeessa älykkään ja omavaraisen energiayhteisön rakentaminen, joka käsittää mm. 2 kpl 5 ha aurinkopaneelikenttiä
- Saikan alueelle tavoitellaan uusia innovaattisia tapoja tehdä rakentamisesta ja asumisesta ilmastoposiitivisempaa.

Ilmastoposiitiivisuus - pohdintaa

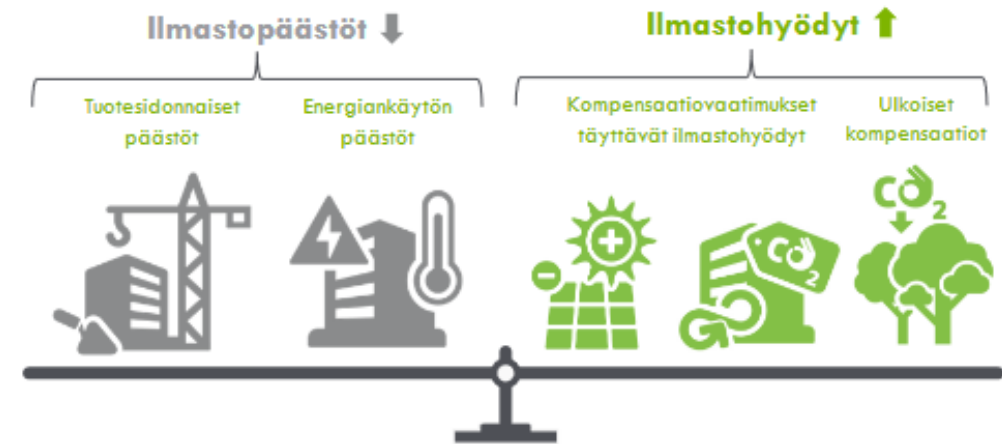
TULEVAISUUSSANASTO

ilmastoposiitiivisuus

SV klimatpositiv / EN climate positivity

Tuotteen, yrityksen, kunnan tai valtion yhteiskunnallisesti positiivinen nettovaikutus ilmastonmuutoksen hillintään. Ilmastoposiitiivisuus estää tai hidastaa ilmastonmuutosta, jolloin vaikutus on yhteiskunnan näkökulmasta positiivinen. Käytännössä hiiltä sidotaan tällöin enemmän kuin sitä päästetään ilmakehään eli päästöt ovat negatiiviset.

Esimerkiksi ilmastoposiitiivisen kaupungin voi ajatella muuttavan alueensa nettovaikutuksen ilmastoa lämmittävästä sitä viilentäväksi. Voidaan rinnastaa käsitteeseen [term

Kuva 2. Hiilineutraalin rakennuksen peruseriaate. FIGBC

Ilmastaselvitys - vähähiilinen rakentaminen - hiilineutraali rakennus – hiilineutraalin alueen määritelmä – infrahankkeiden päästölaskenta

- Rakentaminen & elinkaaren aikainen käyttö ja ylläpito
- Mahdoton mahdollisuus?

Terveisiä Lempäälästä

"Olisi hienoa mikäli hirsirakentaminen olisi vahvasti esillä meidän messuilla etenkin kun puurakentamista on alueen kaavalla jo vahvasti edellytetty."

"Kaavasta johtuen tulee varmasti jonkinlainen normaalia korostetumpi kilpailuasetelma puun ja muiden materiaalien välille, joten puurakentajien voisi olla syytä panostaa näihin messuihin hyvinkin paljon."

"Haluaisimme kuulla terveisiä, miten teidän hirsitalorakentajien mielestä ilmastoposiitivisuutta voidaan edistää."

"Onko teillä konkreettisia ehdotuksia esimerkiksi siitä, millaisia tavoitteita voimme laittaa hiilijalanjäljelle ja hiilikädenjäljelle esimerkiksi tontinluovutusehtoihin?"

"Millaisiin ilmastaselvityksen tuloksiin hirsirakentamisella päästään kustannustehokkaasti - toisaalta pienrakentamisessa, missä ei tavoitearvoja ole, ja toisaalta kerrostalorakentamisessa, jossa raja-arvot on annettu?"

ASUNTOMESSUT

UUDEN AJAN ASUNTOMESSUT
Ilmastoposiititiset asuntomessut
elämysten keskellä

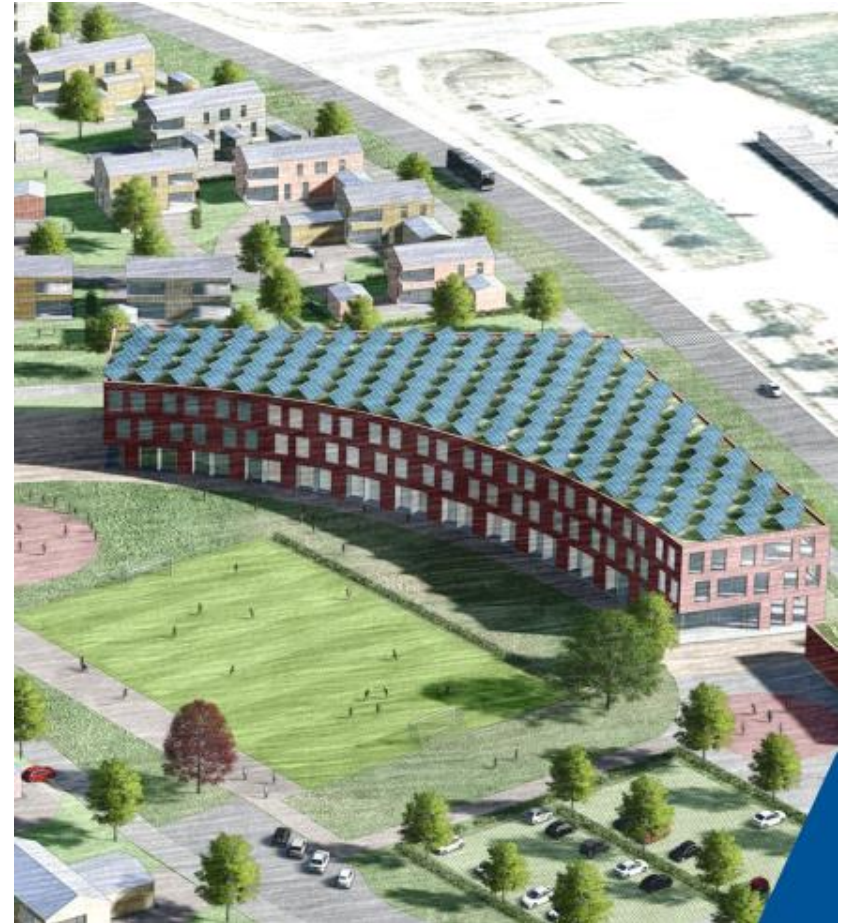
Viestimme teille tänään

→ Tulkaa kumppanihengessä Lempäälän **avuksi** ja **kehittämään ilmastoposiitivisinta asuntomessualuetta**. Mitä voisi olla? Mitä voisitte tuoda kokonaisuuteen?

→ Näkökulmia esimerkiksi

Rakenneratkaisut (tottakai), rakentamisen aikaiset päästöt, elinkaarenaikaiset ratkaisut, kokonaisvaltaisuus.

Muut teemat: luonnon monimuotoisuus, asuntojen ylläampeminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, laadukas asuminen ja uudet ratkaisut, ...

Oulu 2025 - Hartaanselänranta

- Kerrostalotonttien rakentajat valittu: Rave Rakennus Oy, Aura Rakennus Oy, Lapti Oy (+kumppanit).
- Aura Rakennus Oy: CLT-massiivipuorakenteinen townhouse
- Pientalotonttihakua (22 kpl) päättynyt, valinnat luvattu 18.4.2023, laadukkaat hakemukset, mahdollinen täydennyskierros
- Messujen teemat:
 - älykkyys – IoT
 - Laadukas asuminen monelta kannalta

Puurakenteinen townhouse–rivistö Villa Isla rannan suunnasta. Kuva: Aura Rakennus Oy ja JK-Arkkitehdit Oy

[Linkki](#)

Kehitystoiminnan suuntaviivoja

Asumisen ja asuntomessujen kehittämisen kannalta

LUONNOS & MN:n tulkintaa.
luottamuksellinen

Kehittämisen suuntaviivoja 2023-2026

Vuosille 2023-2026

Oulu 2025 &
Lempäälä 2026

Painotus
”substanssiteemojen”
kehittämisessä

Asumisen
kehittämisen
kokonaiskuva

Sääntöjen mukaan: Messuhankkeiden ylijäämä käytetään asumisen kehittämiseen (ei jäsenille).

Osuuskunta Suomen Asuntomessuilla on halu linjata kehitystoimintaansa ja rooliaan asumisen kehittämisessä.

Tärkeää yhdessä kumppaneidemme kanssa määritellä kehittämisen ja tutkimisen painopisteet ja tiekartta mahdollisimman vaikuttavalla tavalla. Tiekartassa teemoja ja toimenpiteitä.

Kehitystoimia on tarkasteltu vuosille 2023-2026 (Oulu-25 & Lempäälä-26). Kehitystoiminnan mahdollisia painotuksia esimerkiksi:

1) Asumisen kehittämisen teemassa

erinomaisten asumisen ratkaisujen, ilmastoposiitivisuuden edistämisen sekä nykyisen kiinteistökannan uudistamisen.

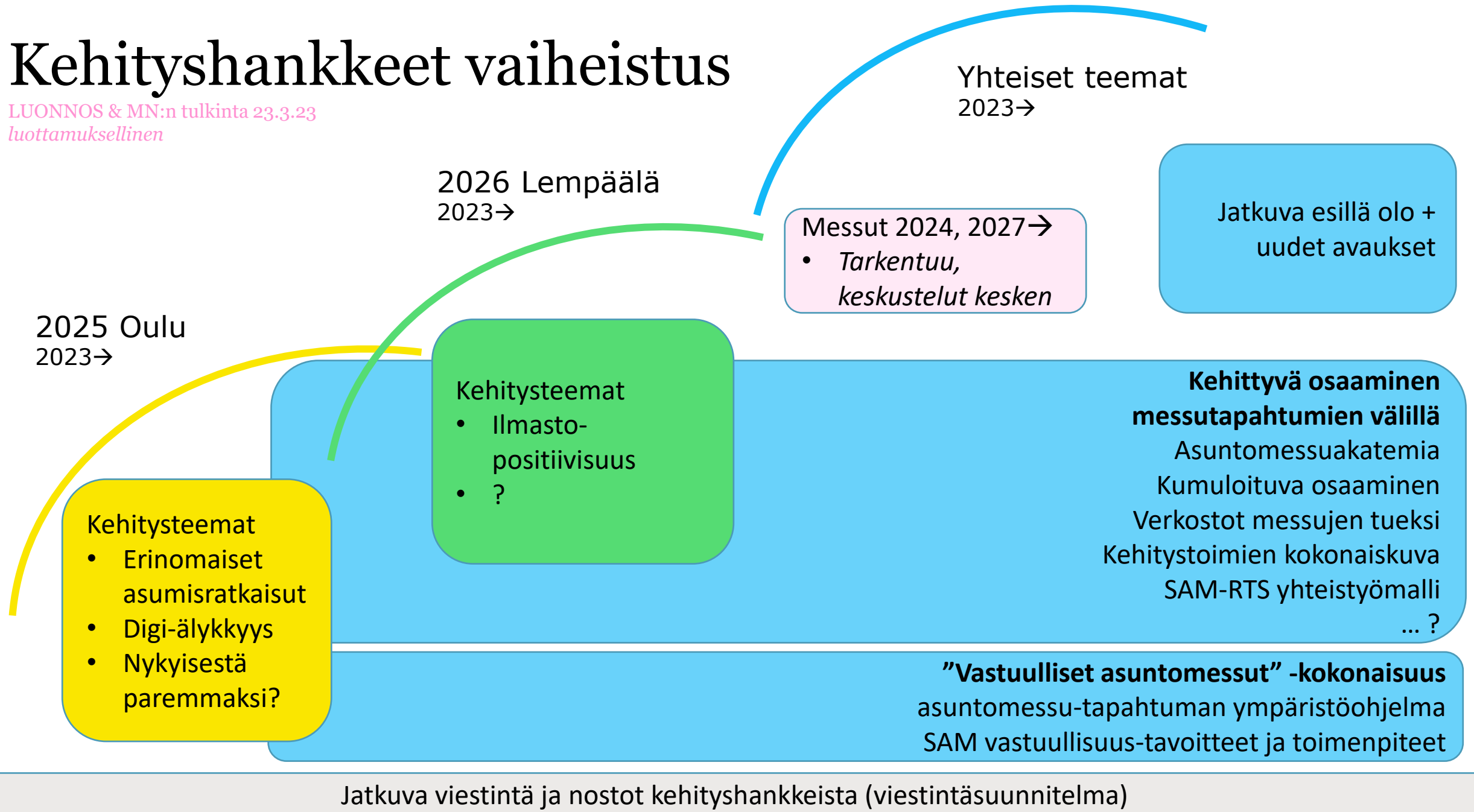
2) Prosessien kehittämisen teemassa

kehittyvän osaamisen messutapahtumien välillä sekä vastuulliset asuntomessut –kokonaisuuden.

Kehityshankkeet vaiheistus

LUONNOS & MN:n tulkinta 23.3.23
luottamuksellinen

Keskustelukysymyksiä HTT:lle, jäsenyrityksille sekä sidosryhmille

- a) Asuntomessut haluaa olla kehitystoiminnan alusta ja toisaalta kumppani – mitä tämä voisi tarkoittaa teidän kannaltanne?
- b) Miten Asuntomessut (voi) edistää teidän liiketoimintaanne ja tuotekehitystänne?
- c) Asuntomessut on uudistumassa (esim. yhteistyömallit).
Mitä odotatte Asuntomessujen uudistuksilta ja mitä toiveita teillä on?
- d) Mitä odotatte Asuntomessujen kehitystoiminnalta ja mitä kehitysyhteistyön mahdollisuuksia tunnistatte?
- e) Minkälaista vuorovaikutusta tulisi jatkossa olla HTT:n ja SAM:n välillä?
- f) Vapaa sana – palaute, ehdotukset, toiveet, ideat tervetulleita!
- g) Bonus: onko hirsirakentamisella ja kelluvalla rakentamisella yhtymäkohtia?

Next Steps

- Kutsumme yhteistyöhön ja keskusteluun.
- Yhteydenpito matalalla kynnyksellä
- Kehitystoimien näkökulmasta Lempäälä & Oulu –keskustelut ajankohtaisia.
Lempäälä-26: Avuksi ja kumppaniksi ilmastoposiitivisuuden edistämiseksi?
- Miniseminaari toukokuussa HTT-SAM?
 - Toiveissa näkymä 2024 messutapahtuman osalta.
 - Jatkoa täällä käytävälle keskustelulle.
 - Ehkä myös PTT?

Tässä aineistossa olevat kysymykset lähetetään teille seminaarin jälkeen
– palaute ja vastaukset kysymyksiin tervetulleita!
(anna.tapio@asuntomessut.fi, mikko.nousiainen@iki.fi)

Kiitos!

Mikko Nousiainen

mikko.nousiainen@iki.fi, 0405258440

ASUNTOMESSUT

Mitä voisi olla.

Tausta-
aineistoa

Vihreä siirtymä on Suomelle jopa sadan miljardin euron vientimahdollisuus

Suomalaisyritysten yhteenliittymä Climate Leadership Coalition sekä konsulttiyhtiö Boston Consulting Group (BCG) arvioivat uudessa tutkimuksessa, että vihreä siirtymä voi tuoda Suomelle 85–100 miljardin euron vientitulot vuoteen 2035 mennessä. Arvio perustuu laskelmiin vihreän siirtymän luomista maailmanmarkkinoista ja suomalaisyritysten vahvuuksista. Tutkimus listaa viisi kestävän kasvun aluetta, joilla Suomella on erityiset mahdollisuudet maailman johtavaksi vientimaaksi. Yhteensä tutkimus löysi jopa 28 vihreän viennin kasvumahdollisuutta Suomelle.

Tutkimuksen mukaan viisi selkeintä vihreän siirtymän mahdollista menestysaluetta Suomessa ovat dekarbonisaatioteknologia ja -palvelut, kiertotalouden akut ja vihreät metallit, biopohjaiset tuotteet ja materiaalit, vihreää vetyä hyödyntävät ratkaisut sekä nettopositiivinen asuminen.

Dekarbonisaatioteknologia ja -palvelut vähentävät teollisuuden hiilidioksidipäästöjä. Tämä teollisuudenala voisi tuoda Suomelle tutkimuksen arvion mukaan kokonaisuudessaan jopa 32 miljardin euron vientitulot vuoteen 2035 mennessä.

Kiertotalouden akut ja vihreät eli vähäpäästöisesti tuotetut metallit voisivat puolestaan tuoda Suomelle vientituloja noin 28 miljardia, biopohjaiset tuotteet ja materiaalit noin 12 miljardia, vihreää vetyä hyödyntävät ratkaisut noin 11 miljardia ja nettopositiivinen asuminen noin 11 miljardia euroa.

<https://news.cision.com/fi/miltton/r/vihrea-siirtyma-on-suomelle-jopa-sadan-miljardin-euron-vientimahdollisuus,c3714056>

Herkullinen yhtymäkohta
asuntomessuihin,
puurakentamiseen,
ilmastopositiivisuuteen ja
kehitystyöhön.

Finland's Moonshots
for Green Growth
Maximizing Finland's Growth and Handprint in the Green Transition

NET-POSITIVE LIVING

Moonshot 1

VISION

Become a leader in aggregating net-positive living offering

Wooden construction: Become a leading supplier of wooden building components (e.g., glue laminated timber, laminated veneer lumber, and cross laminated timber) in the global construction market

Net-zero living: Be a world-leading provider of net-zero solutions that minimize operational emissions in new and existing buildings through renewable energy solutions (e.g., geothermal heating, wastewater heat recovery) and smart solutions and design for energy efficiency (e.g., controls and sensors, insulation)

Demand response systems: Develop demand response solutions and be a leading networks provider and operator (e.g., generation and storage, ICT systems), enabling a shift to distributed renewable energy generation

Net-positive buildings: Position as a leader in aggregating wooden construction, net-zero living and demand response systems into a holistic, net-positive living offering

SIGNIFICANT LEAP IN TERMS OF EXPORTS AND HANDPRINT

Potential to abate emissions in Housing (~35% of global GHG emissions) by shifting to wooden construction and net-zero living and energy solutions.

>€900 billion projected global market by 2030 driven by regulatory push. Within the EU, Fit-for-55 forcing more stringent requirements on energy efficiency both for new and existing buildings.

The total export potential for Finnish net-positive living products and services is from €9 billion to €12 billion by 2035, based on the country's current exports and market expansion for green alternatives that are projected to grow at a 10%-20% CAGR until 2035 (vs. conventional by only 2%-5%).^{23 24 25}

Moreover, the Moonshot has a significant handprint potential. For example, within wooden construction, a cross-laminated timber (CLT) frame has a carbon handprint of ~280 kg CO₂ per m³ compared to a concrete frame (carbon footprint of CLT ~200 kg CO₂ per m³ vs. ~480 kg CO₂ per m³ for concrete frame) while storing 800-900 kg CO₂ per m³).^{26 27}

LASTING COMPETITIVE ADVANTAGE

Finland has a lasting right-to-win as one of world's most forested (~75% of land area) and digitally advanced country (#1 in EU's Digital Economy and Society Index).

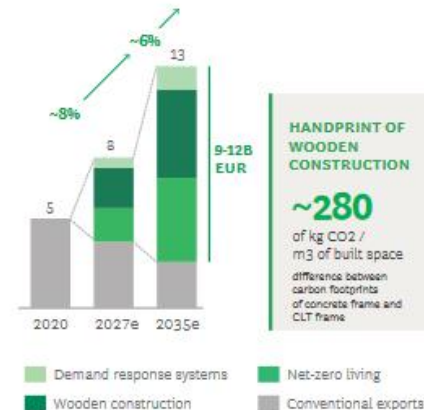
ECOSYSTEM PLAYERS

The Moonshot brings together housing sector players (providers of wooden building materials, constructors, and energy solutions providers) to create a holistic net-positive living offering.

HOW COULD GOVERNMENT CATALYZE

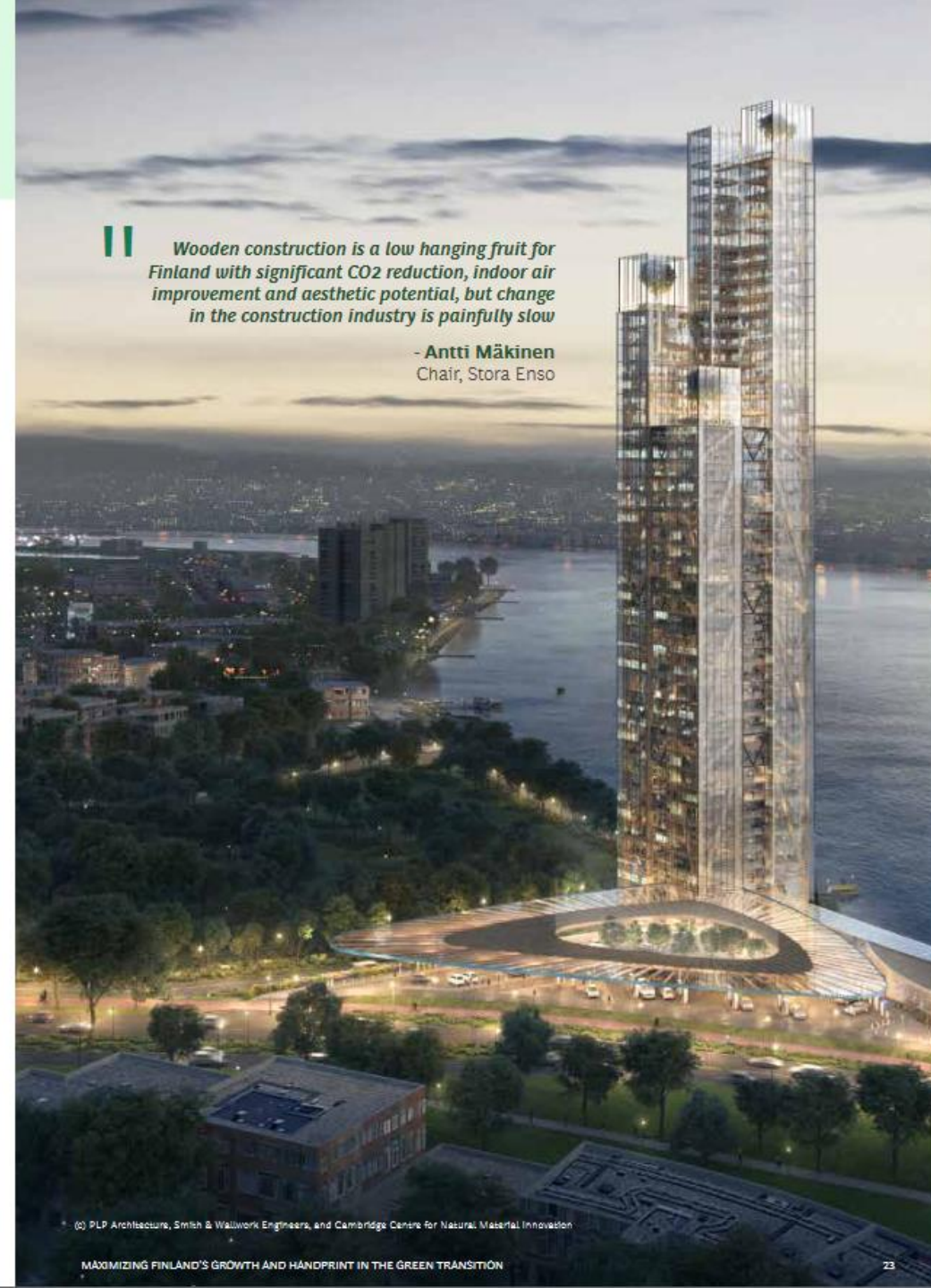
1. Ensure world-leading know-how in net-positive architecture and wooden construction
2. Accelerate domestic demand through public-sector procurement, zoning, and urban planning
3. Coordinate the net-zero living industry through a Center of Excellence to accelerate the exchange of ideas, drive innovation, and facilitate coordination among corporate, academic and research organizations

EXHIBIT 4 | Finland's export potential, B EUR

Wooden construction is a low hanging fruit for Finland with significant CO₂ reduction, indoor air improvement and aesthetic potential, but change in the construction industry is painfully slow

- Antti Mäkinen
Chair, Stora Enso

Ilmastoposiitiivisuus

SITRA

TULEVAISUUSSANASTO

ilmastoposiitiivisuus

 SV klimatpositiv / **EN** climate positivity

Tuotteen, yrityksen, kunnan tai valtion yhteiskunnallisesti positiivinen nettovaikutus ilmastonmuutoksen hillintään. Ilmastoposiitiivisuus estää tai hidastaa ilmastonmuutosta, jolloin vaikutus on yhteiskunnan näkökulmasta positiivinen. Käytännössä hiiltä sidotaan tällöin enemmän kuin sitä päästetään ilmakehään eli päästöt ovat negatiiviset.

Esimerkiksi ilmastoposiitiivisen kaupungin voi ajatella muuttavan alueensa nettovaikutuksen ilmastoa lämmittävästä sitä viilentäväksi. Voidaan rinnastaa käsitteeseen [term term_id="146512"]hiilinegatiivisuus[/term].

Linkkejä

- [ilmastoposiitiivisuus - Sitra](#)
- [Tavoitteena ilmastoposiitiivinen kaupunki – miten se näkyy kuntalaiselle? – Sitra](#)
- [Kestävää kasvua ilmastoposiitiivisista yritysalueista - verkkoseminaari | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)
- [Tiedote: RESPONSE – Integroiduilla ratkaisulla kohti energiapositiivisia asuinalueita ja kestäviä kaupunkeja | TYS | Turun Ylioppilaskyläsäätiö](#)
- [Asuinalueen valintaan ja tyytyväisyyteen vaikuttavat vetovoimatekijät ja digitaaliset ratkaisut | Lahden Yliopistokampus](#)

Päätulokset

Ihanneasumiselta halutaan edelleen tilaa viihtymiselle ja rauhalliselle työskentelylle samaan aikaan kun tiheästi asuttujen alueiden palvelut ovat olleet kiinni.

- Omakotitalon suosio on pysynyt korkeampana kuin vuonna 2020 (46 % → 53 %) ja kerrostaloasumisen vuorostaan laskenut (24 % → 18 %).
- Ihanneasunnon koko on alle 80 m² 32 %:lla vastaajista, kun vuonna 2020 alle 80 m² koko oli ihanteena 43 %:lla.
- Kiinnostus niin kaupunkimaiseen asuinympäristöön (69 % → 62 %) kuin suurkaupunkimaiseen asuinympäristöönkin on laskenut vuodesta 2020 (29 % → 20 %).

Pitkittynyt poikkeustila ja vahvistunut epävarmuuden kokemus ovat vaikuttaneet asumisen ihanteisiin kodin funktionaalisten ominaisuuksien korostumisella ja esteettisten arvojen merkityksen laskuna.

Epävarmuus maailman tilanteesta on nostanut ihanneasumisen energiaomavaraisuuden suosiota viimeisen vuoden aikana.

- Maailman tulevaisuus näyttää melkein kaikkien vastaajien mielestä huolestuttavalta (81 % → 87 %).
- Ihannekodin energiaomavaraisuuden tärkeys on kasvanut merkittävästi (58 % → 67 %).
- Sähköautoilun mahdollistavaa asumista pidetään aikaisempaa tärkeämpänä (46 % → 51 %).
- Ihannekodin energiatehokkuuden vaatimuksen suosio on kasvanut vuodesta 2020 (75 % → 82 %).

Viimeisen kahden vuoden aikana etätöön määrän lisääntyminen on yksi vahvimmin asumisen ihanteisiin vaikuttanut tekijä

Viihtyminen kotona

Kotona tulee pystyä viihtymään pitkiäkin aikoja. Se vaatii tilaa. Myös etätö on tullut tutuksi, se vaatii viihtyisän työtilan.

Arvostan kotia ja kotona viihtymistä entistä enemmän.

Arvostan tilaa, omaa rauhaa (vrt. esim rivitalo), lähiliikunta- ja ulkoilupaikkoja. Aiemmin ajattelin että koti on hyvä olla tukikohta, joka selviää vaikka on pidempiäkin aikoja poissa. Nyt arvostan huomattavasti enemmän sitä, että koti on paikka jossa voi tehdä asioita sen sijaan että tekee niitä aina jossain muualla.

Tilavammat kodit

Etätömahdollisuus, riittävästi tilaa asunnossa vapaa-ajan viettoon.

Etätöihin siirtymisen myötä tarvitaan tilaa kahdelle työpisteelle, jotka voi tarvittaessa eristää toisistaan esim. palaverien ajaksi.

Asumisväljyys on nostanut merkitystään etätöihin siirtymisen jälkeen. Tarve työhuoneelle nousi merkitykselliseksi. Lähiluonnon arvo nousi merkittävästi.

Lähiluonto

Nyt kun on ollut mahdollista tehdä kotoa käsin hommia ja opiskeluita, on alkanut arvostamaan sitä että olisi mahdollisuus työskennellä kotoa käsin. Koska uskon että tulevaisuudessa kotoa käsin tehtävä työ lisääntyy/ on yhä enemmän mahdollista, korostuu ihanneasuntoni mieluisin ympäristön vaikutus ja tärkeys. Minulle mieluisaa on hyvä pääsy luontoon ja että jo kotona tuo luonto on läsnä (esim maisema ikkunasta).

Koska olen tehnyt pääasiassa töitä etänä, on kävelyhetkistä metsässä tullut tärkeä jaksamisen kannalta. Olen siis muuttanut pois keskustassa lähiöön jossa luonto ja lenkkimaastot ovat lähellä.

